

Üniversitede yapılan ilk Risale-i Nur dersi

Zübeyir Gündüzalp'in Risâle-i Nur dersleri...

Nasıl ders yapılır? Dersten önce, imanî bahisten 30 dakika ve arada 10 dakikalık çay faslı. Sonra müdâfaalardan 30 dakika ve arada 10 dakikalık çay faslı. Daha sonra lâhikalardan 30 dakika ve sonunda da Kur'ân okunur ve dağılırdı. Kendisi ders bitinceye kadar mutlaka iki dizi üzerinde oturur, gerekirse Üstad'ın hayatından hatıralarla derse renk katardı. İstanbul'da üniversite dersleri yerleştikten sonra Ankara'da da aynı şekilde üniversite hizmetlerini başlatıp yerleştirdi. Bazen yersiz münâkaşalarımız olurdu. Zübeyir Ağabey bunları ıslah eder ve gelir "Kardeşim, sadırdan değil, satırdan" der, kitaptan yerini bulur, doğrusunu okur ve bizi delilli konuşmaya ve o kısır mücadeleyi verimli hâle getirmeye çalışırdı.¹

Nasıl ders yapılmalı?

Zübeyir Ağabey nasıl ders yapılması gerektiğini şöyle anlattı: "Ders yapmadan önce, en iyi bilinen yeri dahi üç defa okumadan derse gitmemelidir. Ders yapacak kardeşimiz, cemâatten biraz yüksekçe bir yerde oturmalı, sağ ve solunda Nur'a hâkim kardeşlerden birer kişi bulunmalı, ihtiyaç halinde onu teyid etmelidirler. Ders yapan kardeşimiz arada sırada ses tonunu değiştirmelidir. Yeknesak bir şekilde ders okumamalıdır."²

Dersi bize yaptırırdı

"Kirazlı Mescit'te bazen aşağıya, derse inerdi. (Hastalığından dolayı derse her zaman katılamazdı.) "Ağabey, buyur dersi oku!" derdik. "Hayır kardeşim! Sen oku. Zaten Risâle-i Nur'u ve Üstadı okuyoruz." derdi. "Ama Ağabey, senin okuman daha iyi olur" diye itiraz etsek de "hayır" derdi. Dersi bize okutur, kendisi de dinler ve dolayısıyla yetişmemizi temin noktasında zemin hazırlardı.³

Risâlelerin Açıklanması

"Zübeyir Ağabey Risâle-i Nurlar'ı okurken herkesin açıklama yapmasını uygun görmezdi. Risâle-i Nur'u yine Risâle-i Nur'la açıklamak gerekir. Başka malûmatlar karıştırıldığında Risâle-i Nur'un ruhu zedelenebilir. O, bu endişeyle herkese açıklama izni vermiyordu. Risâle-i Nur'un ruhunu incitmeyen ve mânâsını bozmayan, tam tersine mânâsına kuvvet veren misallerle yapılan açıklamalara karşı değildi. Bunu herkes yapamayacağı ve derslerin ruhunun kaçabileceği endişesinden dolayı umûmî bir yol olmasını istemiyor ve bu konuda hassas davranıyordu."⁴

Risâle-i Nur okurken izah edilir mi?

“Kendisine bir soru sormuştum “Siz ‘Konferans’ta ‘Risâle-i Nurlar’ın izaha ihtiyacı yok, Risâle-i Nurlar kendi kendini izah eder’ diyorsunuz. Hâlbuki bazı yerlerde dinleyenlerin anlayabilmesi için izaha ihtiyaç hissediyoruz. Hem Üstad, Mektubat’ta ‘Risâle-i Nur dairesine giren allâme ve müçtehitler de olsa vazifeleri yalnız bu derslerin şerhleri ve izahlarıdır veya tanzimleridir’ diyor. Demek şerh ve izaha müsaade var” dedim.

Bunun üzerine bana: “Kardeşim, sen imanî bahislere ait başka kitap okudun mu?” dedi.

Ben de: “Hayır, ben Risâle-i Nur’dan başka bu hususta kitap okumadım” dedim. “O zaman senin yaptığın izah, zaten Risâle-i Nur’un kendi kendini izahıdır. Zira okuduğun bir yeri, yine Nurlar’dan okuduğun başka bir yerle izah ediyorsun. Bunda bir beis yok” dedi.5

Dinlerlense anlat

Derslerden sonra bazen birine ayakta şevkle iki saat anlattığım olurdu. O da dinlerdi. Fakat bu durumun uygun olup olmadığını Zübeyir Ağabeye sordum.

Şöyle dedi: “Kardeşim, anlattığında dinliyorlarsa anlat, okuduğunda dinliyorsa oku, devam et.”6

İlk üniversite dersi

Bir gün “Ağabey dersleri nasıl yapalım?” dedim. Bunun üzerine bizi yanına aldı. Birlikte ders yaptık. Birinci Söz’den başladık. Dersi Zübeyir Ağabeyin odasında yapıyorduk. Bazen de bazı kardeşlerin evinde oluyordu. Fakat oralarda arzu edilmeyen bazı haller olunca, tekrar Zübeyir Ağabeyin odasında devam ettik. Küçük Sözler’i baştan sona ‘anlatarak’ okudu. Böylece ilk üniversite derslerimiz başlamış oldu. Zübeyir Ağabey bizi özellikle talebe derslerinde görevlendirirdi.

Derslerin şöyle olmasını isterdi: İman hakikatleri, lâhikalar ve müdâfaalardan birer bahis. Tarihçe-i Hayat’a çok önem verirdi.7

Zübeyir Ağabeyin okuduğu kitap, o anda satılırdı

Zübeyir Ağabeyin okuduğu kitap, o anda satılırdı. Misafir olan kişinin gözüne mutlaka takılırdı. Bir o Risâleye, bir Zübeyir Ağabeye bakar bakar dururdu. Hayret ederdi. Ders bitince hemen kitabı satın alırdı.

Biz derdik ki: “Kardeşim, bak! Zübeyir Ağabeyin okuduğu bu kitap eski, biz sana yenisini verelim!”

“Hayır, ben bunu almak istiyorum. Bu kitap bende de var. Ama çok acayip, benim kitabımda sanki Zübeyir Ağabeyin okuduğu yerler yok! Var, ama yok işte... Onun için ben bu kitabı alacağım.”

Mecburen o kitabı ona verirdik. O derece tesirli Risâle-i Nur okurdu. Sadece düz okuyarak geçerdi. Bazen kelimelerin meallerini verirdi. Ama öyle tesirli okurdu ki, âdeta o anda bütün zerreleriyle birlikte, ruhuyla okurdu. Kendisi derdi ki: “Benim okuduğum kitabı karşı taraftaki satın almazsa, ben onu okuma saymam!”...

Onun için Zübeyir Ağabey derdi ki: “Risâle-i Nur okurken mutlaka kendi nefesine okuyacaksın. Başkasına okuma, kendine oku!” Biz okurken başkasının gözüne bakarak okuyoruz. “Bak Bediüzzaman ne diyor!” dercesine. Sana demiyor mu kardeşim, muhatap sen değil misin? 8

Derslerde diz üstü otururdu

Zübeyir Abi, Nur derslerinde saatlerce diz üstü otururdu. Saatler geçtiği hâlde, ayağını hiç kıpırdatmazdı. Çocuklara Kur’ân veya Nur dersi verirken bizlerin de her zaman diz üstü, namazdaki “ettahiyyat” kısmında oturduğumuz gibi oturmamızı tavsiye ederdi. Karşımızdaki çocuk nasıl oturursa otursun, ona hiçbir şey dememek, ama kendi oturduğumuzdaki ciddiyeti hiç bozmamak gerektiğini de bizlere anlatırlardı.9

Dipnotlar:

- 1- Nur'un Büyük Kumandanı (H. Sađlamer'in hatırası), s.152.
- 2- Nur'un Büyük Kumandanı (C. Uşşak'ın hatırası), s. 398.
- 3- Mehmet Kutlular, İşte Hayatım, s.170.
- 4 -Nur'un Büyük Kumandanı (M. Kırkinci'nin hatırası), s. 122.
- 5- Nur'un Büyük Kumandanı (H. Sađlamer'in hatırası), s. 148.
- 6- Nur'un Büyük Kumandanı (A. E. Dernekli'nin hatırası), s. 390.
- 7- Zübeyir Gündüzalp, İ. Kaygusuz (Dr. Mehmet Akay'ın hatırası), s. 310.
- 8- Zübeyir Gündüzalp, İ. Kaygusuz (M. E. Birinci'nin hatırası), s. 347.
- 9- <http://sakaryanur.blogcu.com/zubeyir-gunduzalp-den-mesajlar-1/4503942>